

ŠIBENSKI list

ŠIBENIK
srijeda,
22. rujna 1954.
Izlazi tjedno
God. III. Broj 110
Cijena 10 dinara

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

Prípreme za izbore Vijeća proizvođača

Krupni zadaci pred Vijećem Razgovor sa predsjednikom MSV S. Radinom

U nekoliko navrata su u našem listu objavljivani napisi o pripremama za izbore Vijeća proizvođača, koje su sada u punom toku. Obratili smo se drugu Slavi Radinu, predsjedniku Mjesnog sindikalnog vijeća da iznese svoja zapažanja u vezi dosadašnjih, osobito političkih priprema za predstojeće izbore, kao i da istakne važnije zadatke koji se nalaze pred novim Vijećem proizvođača.

Mjesno sindikalno vijeće, rekao je drug Radin, već je ranije organiziralo zajedničke dogovore sa rukovodstvom sindikalnih organizacija i sekretarima osnovnih organizacija SK u vezi priprema za predstojeće izbore. Ti sastanci, kako je naknadno ustanovljeno imali su pozitivnog utjecaja na sam tok predizbornih priprema. Sve sindikalne organizacije u našim poduzećima razvile su, više manje, živu predizbornu aktivnost. Neke podružnice održale su čak 5-6 predizbornih sastanaka. U većim poduzećima kao u »Izgradnji« i »Tehnici« upriličeni su dogovori radnika po grupama, a zatim su uslijedili skupni sastanci. Na svim skupovima bilo je riječi o značenju izbora za Vijeće proizvođača, a osobito se isticala važnost i uloga jedne takve institucije naše vlasti.

Sada je u punom jeku održavanje zborova birača za koje vlada velik interes kod proizvođača. Osim isticanja kandidata, na tim zborovima članovi Mjesnog sindikalnog vijeća govore o ulozi i budućem radu Vijeća, dok odbornici iznose svojim biračima dosadašnje djelovanje Vijeća i tome slično.

Političke pripreme, koje su izvršene u ovo predizborno vrijeme, imale su bez sumnje, pozitivnog utjecaja na stvaranje jednog određenog mišljenja u pogledu ličnosti kandidata. Očito je, da će, obzirom na dosad predložene kandidate, sastav novog Vijeća proizvođača biti daleko kvalitetniji i prema tome će bolje

odgovoriti zadacima, koji će se pred njega postaviti. Ti zadaci nisu beznačajni. Između ostalog, nastavio je drug Radin, Vijeća proizvođača trebat će da vode brigu o tome kako se raspolaže s fondovima u poduzećima, što se poduzimlje protiv privrednog kriminala i sličnih negativnih pojava. Nadalje će Vijeće voditi računa o radu organa radničkog samoupravljanja, kao i o povećanju produktivnosti rada. Ona će raspravljati i o tome, da li postoji mogućnost sniženja cijene koštanja i na koji se način provode u poduzećima higijensko-tehničke zaštitne mjere. Punu pažnju će pokloniti stručnom obrazovanju radnika, osobito omladine i tome slično.

O tim pitanjima Vijeće dosad nije raspravljalo.

Ima i nedostataka. Zapažena je pojava zapostavljanja žena prilikom isticanja kandidata, naglasio je drug Slavo Radin. Iako se u novo Vijeće proizvođača bira 50 odbornika, dosad je u toku priprema kandidiranja samo 3 žene.

I ovom prilikom je potrebno spomenuti jedan ozbiljan nedostatak, koji se ubuduće ni u kom slučaju ne bi smio ponoviti. Naime, rukovodstva sindikalnih organizacija nisu se dosad interesirala za rad Vijeća proizvođača, a niti su se postavljati neki ozbiljniji zahtjevi odbornicima da svojim biračima povremeno polažu račun o radu. Od takve prakse bilo je i štetnih posljedica. Izvjestan broj odbornika Vijeća nije se osjetio odgovornim ni prema radu u toj instituciji, a ni prema svojim biračima i na kraju su potpuno izgubili interes za pitanja o kojima je Vijeće raspravljalo i odlučivalo. Protiv takve prakse, koja je, kako se vidjelo veoma štetna, trebalo bi da se u buduću uporno bore prvenstveno birači, a u tome će im svakako pružiti punu podršku sindikalne organizacije, kao i one Saveza komunista — završio je izlaganje predsjednik Mjesnog sindikalnog vijeća drug Radin.

Konferencija SK u Vodicama

20. o m. održana je osma godišnja konferencija Osnovne organizacije Saveza komunista Vodice. U diskusiji najviše se raspravljalo o radu Narodne omladine, a i ostalih društvenih organizacija, kojima nije pružena dovoljna pomoć oorganizacije SK.

Radi uspješnijeg rada na idejno-političkom odgoju članova, predloženo je da se otvori aktiv predavača.

Zaključeno je, između ostalog, da se u Vodicama osnuje muzej Narodnooslobodilačke borbe.

U novi sekretarijat izabrani su drugovi: Lasan Ante (Rude), Mišina Milan, Franin Joso, Lasan Gušte, Jurićev Antica, Jurićev Martin i Birin Ante (Mitar).

Izabrani su i delegati za kotarsku i općinsku konferenciju Saveza komunista.

Upućeni su brzojavi CK SKJ i drugu Titu, CK SKH i drugu Bakariću.

Problemí našeg turizma

Potrebno je 26 milijuna dinara za najnužniju izgradnju

Prošle godine je turističko društvo u Šibeniku, prema uputama komisije za turizam pri Zavodu za privredno planiranje, izradilo plan turističke izgradnje u okviru 10-godišnjeg perspektivnog plana o razvoju turizma. Taj plan, koji je uzeo u obzir samo najnužnije potrebe i najrealnije mogućnosti, bio je prihvaćen od strane mjerodavnih lokalnih i centralnih organa, te su za njegovo ostvarenje od strane republičkog Saveza obćama početna finansijska sredstva.

Plan o turističkom razvoju

grada Šibenika i okolice naišao je na puno razumijevanje i najveću podršku lokalnih organa. Tako su NO gradske općine i NO kotara Šibenik uložili maksimalne finansijske napore za uredjenje i unapređenje turističkih objekata. Između ostalog, NO gradske općine je, pored drugih brojnih radova, koji su više komunalnog karaktera, a koji također spadaju u okvir turističke izgradnje, u ovoj godini za dovršenje velikog modernog broda za turističke potrebe našeg područja utrošio preko 20 milijuna

dinara; za uredjenje i održanje kupališta Jadrije i izgradnju izletničkih kućica 3 milijuna, a za uredjenje plaže na Zlarinu 500.000 dinara. U planu za iduću godinu Narodni odbor je predvidio izgradnju još nekoliko takvih kućica. Njihove mogućnosti, međutim, vrlo su ograničene, te se turistička izgradnja ovog područja ne može provesti u punoj mjeri iz njihovih budžetskih sredstava, bez nekih većih kredita, koji se mogu osigurati jedino iz saveznih ili pak republičkih sredstava.

Posljednje vrijeme turističko društvo u Šibeniku izradilo je jedan plan, koji sadrži najracionalnije povećanje ugostiteljskog kapaciteta, a koji bi bio ostvariv već za iduću ljetnu sezonu, upravo minimalnim novčanim sredstvima.

Tako plan predviđa da se do početka sezone izgradi na Jadriji još petnaest izletničkih kućica sa modernim restoranom, čija bi ukupna vrijednost iznosila oko 12 milijuna dinara, a na Zlarinu, pak, za samih 8 milijuna dinara izvrši adaptacija sadašnje općinske zgrade za modernu pension. U Tijesnom je u planu da se dovrši zgrada bivšeg hotela »Borovnik«, za čije bi dovršenje bilo potrebno oko 3 milijuna, a na kupalištu Slanica na Murteru turističko društvo je predvidjelo podići novi restoran troškom od svega 3 milijuna dinara.

Kako pomoći učenicima u privredi U školu upisano 446 naučnika

Priliv učenika u Školu za učenike u privredi svake godine je sve veći. Naročito je veliki priliv učenika iz sela sa čitavog područja kotara. Ovo je svakako pozitivna pojava, jer poletni razvitak svih grana naše privrede, a posebno industrije, zahtijeva veliki broj stručnih radnika. Radnički pomladak je tu, samo treba osigurati povoljne životne i obrazovno-odgojne uvjete.

Do danas je u školu upisano u sve razrede 446 učenika-ca. Kapacitet škole je svega oko 220 učenika, pa se nastava mora odvijati u dvije smjene. Ove školske godine je naročito veliki broj učenika putnika. Zbog nedovoljnog školskog prostora i pomanjkanja nastavnika za pojedine struke (metalne struke) svi učenici putnici ne mogu se obuhvatiti prijedodnevnom smjenom. Ovi učenici nalaze se u vrlo teškom položaju, jer nemaju gdje da se smjeste i hrane. Kako i na koji način pomoći ovim učenicima? Pomoći ćemo im ako se odmah pristupi poslu oko otvaranja doma za učenike u privredi i osnivanja fonda za pomoć učenicima u privredi, prvenstveno učenicima putnicima. Ovim problemom treba da se zainteresiraju sve socijalne ustanove, narodni odbor i kotara i gradske općine, kao i ostalih općina, Mjesno sindikalno vijeće i sva naša poduzeća. Zajedničkim zalaganjem može se mnogo učiniti. Najbolje nam to pokazuje

primjer Zadra. Tamo je, zalaganjem navedenih faktora, smješteno u domove 400 učenika u privredi i osnovan fond za pomaganje učenika. Poduzeća obično potpomažu fond preko Mjesnog sindikalnog vijeća. Tako je poduzeće »Vlado Bagat« dodijelilo fondu 2.000.000 dinara, a »Jadran« preuzelo svu brigu oko uzdržavanja svojih učenika.

I u Šibeniku bi se moglo poći ovim putem. Problem pomoći učenicima u privredi u Šibeniku je akutan i njegovom rješavanju treba prići odmah.

J. T.

Turneja RKUD „Kolo“

Zbor od 100 članova RKUD »Kolo« priprema se za petnaestodnevnu turneju po nekim mjestima sjevernog dijela NR Hrvatske i NR Srbije. Na toj turneji, za koju je pripremljen veoma bogat i solidan repertoar, društvo će prirediti 15 koncerata, a među ostalim i nekoliko koncerata za radni kolektiv u Rakovici, kao i za pripadnike Jugoslavenske narodne armije u Karlovcu, Zagrebu i Beogradu. Na programu se nalazi 15 pjesama istaknutih domaćih kompozitora. Članovi zbora već više od dva mjeseca marljivo se pripremaju pod ravnanjem dirigenta Stanka Viličića. Uoči polaska na turneju, koja se predviđa polovicom listopada o. g., RKUD »Kolo« priredit će u Na-

rodnom kazalištu vokalni koncert za građanstvo. Pripreme tehničke naravi uglavnom su već gotove. Međutim, sada je u pitanju osiguranje finansijskih sredstava, za koje vjerujemo da će uprava »Kola« u suradnji s narodnom vlasti, ustanovama i poduzećima uspješno riješiti.

Obzirom na vrijednost zbora i njegovu dugogodišnju tradiciju, ovu turneju »Kola« s oduševljenjem će pozdraviti naši građani, jer znaju da će pjesmom još više povezati naše krajeve i radne ljude, kojima je kvalitet »Kola« od ranije već poznat. Zato i nije čudo da u mjestima, gdje će gostovati »Kolaši«, vlada velik interes za njihov nastup.

Aktivnost Narodnog sveučilišta

Mobilizirati sve snage na uzdizanju radnika

Radničko sveučilište u Šibeniku počinje 1. listopada rad na ekonomskom, stručnom i općobrazovnom uzdizanju radnika u gradu i kotaru. Jezični seminari za početnike i napredne iz engleskog, francuskog i njemačkog, prema broju prijavljenih, također će biti otvoreni.

Dosadašnji rad Radničkog sveučilišta pokazuje, da se u 1953/54. godini i pored teškoća i pomanjkanja iskustava, uspjelo na polju ekonomskog uzdizanja radnika, osobito struke metalaca, građevinara i trgovačkih poslova. Bilo je i teškoća. Program za seminar obrazovanja bio je slabo izabran što je dovelo do dezinteresiranja slušalaca, a time i do neuspjeha tog seminara.

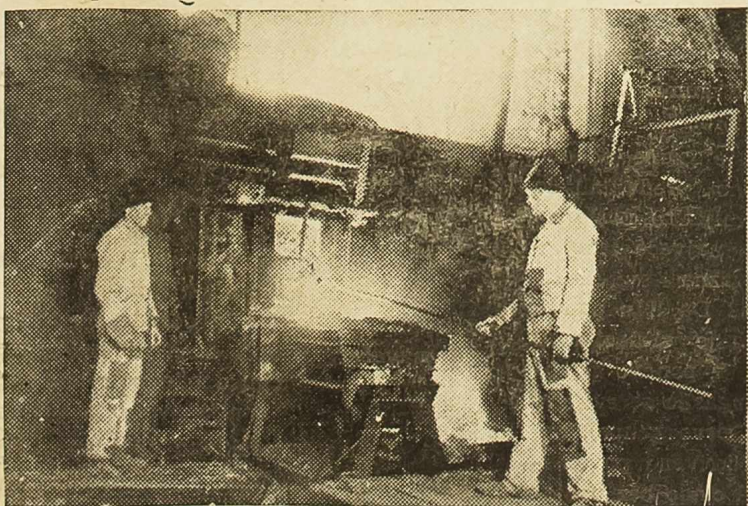
Koristeći se dosadašnjim iskustvom, Radničko sveučilište u gradu pristupit će novom izboru tema i rada tih seminara. Tako od završenog osnovnog seminara ekonomskog obrazovanja prelazi se postepeno na specijalne seminare. Poznavanje privredne problematike i materije iz oblasti radničkog samoupravljanja stavlja se u prvi plan nastave ovog seminara, jer se nastoji da organi upravljajući ovladaju tom složenom problematikom.

Stručni seminari, prema odobrenim programima, posebno će zainteresirati naše radnike. Na tim seminarima oni će se moći upoznati i u dovoljnoj mjeri pripremiti za polaganje stručnog ispita za sticanje kvalifikacija. Seminari obuhvaćaju opći dio, stručno-pripremni i stručni dio ispita. Za tu vrstu seminara vlada kod radnika priličan interes, jer je to početak da se širem krugu radnika pruži mogućnost za stručno uzdizanje od kojeg će imati koristi i oni i zajednica.

Kako još uvijek ima nepismenih radnika, to će se ili u poduzećima ili pak na posebnom seminaru stvoriti mogućnost za njihovo opismenjanje. Seminar za opće obrazovanje obuhvaća jedinstvenu materiju, pa se može očekivati da će i ovi seminari pobuditi dovoljno interesa kod naših radnika.

Naravno, da je na ovom zadatku potrebno angažirati širi krug stručnjaka, osobito prosvjetnih radnika, inženjera, pravnika i ekonomista, a naročito da se sindikalne organizacije kao i one SK u poduzećima aktivno založe u objašnjavanju potrebe upisa radnika u te seminare.

M. Z.

Iz tvornice elektroda i ferolegura

U prošlom broju »Sibenski lista« objavljen je članak »O repertoarnoj politici našeg kazališta«, koji zbog svoje tematike, svoje jednostranosti, a naročito zbog svoje kontradiktornosti pojmova, zaslužuje pažnju.

Cudno je, da je taj članak mogao napisati čovjek, koji već godinama prati kazališni život u našem gradu, pa u njemu i aktivno učestvuje, kao dobar i već afirmirani kazališni amater.

Ivo Livaković, dok je pisao svoj članak, nije imao pred sobom pravi i već utvrđeni repertoar našeg kazališta, budući da isti još nije bio ni gotov, već se on služio jedni nacrtom od 26

Povodom članka „O repertoarnoj politici našeg kazališta“

raznih djela, od kojih se trebao izvršiti uži izbor. Tako se dogodilo, da je Livaković u svom članku tretirao neka djela i donosio svoje zaključke, a da ta djela uopće nisu postavljena na repertoar našeg kazališta. Livaković je dakle, prije nego što je počeo pisati svoj članak, postavio tvrdnju, koja je trebala biti zadovoljena bez obzira kakav će repertoar konačno izgledati, iako je znao da ono na čemu je gradi nije konačan repertoar. Ta tvrdnja o nepravilnoj repertoarnoj politici našeg kazališta, zbog koje je navodno došlo u zadnje dvije godine do relativnih neuspjeha kazališta, nije točna.

Mislim da taj jaključak druga Livakovića ne odgovara stvarnosti, jer, ako je i bilo relativnog neuspjeha kroz protekle dvije sezone, onda tom neuspjehu najmanje je »kumovala« repertoarna politika. Razloga tom neuspjehu trebalo bi tražiti negdje drugdje.

Kad je već riječ o repertoaru našeg kazališta, dobro bi bilo spomenuti, da sadašnji repertoar, o kojem će naknadno biti govora, ne samo da nije pretenzivan, već u svemu odgovara našim mogućnostima i potrebama. Odgovorni ljudi u našem kazalištu dobro znaju, da ovdje postavljenoj repertoaru mogu očekivati uspjeh i zato su dugo vremena razmišljali o svakom pojedinom djelu, koji je trebao ući u repertoar.

Sve da je repertoar onakav, kako navodi Livaković u svom članku, zašto bi bio pretenciozan, kada i sam Livaković na jednom mjestu u članku kaže: »Sibenska kazališna publika ide u red vrlo odgojene i objektivne publike s izgrađenim estetskim osjećajem... Ako je to istina, zašto onda zamjera repertoaru na njegovoj težini? Zašto Jonson, Krleža, Ibsen, Shakespeare i ostali ne bi i nama odgovarali, budući da su njihova djela poznata kao kvalitetna širom svijeta? Zašto bi prikazivanje njihovih djela značilo voditi slabu repertoarnu politiku?«

Ima još kontradikcija kod Livakovića kao na primjer: »Da vidimo na što pravilna repertoarna politika mora da obrati pažnju. U prvom redu: na odgoj kazališne publike, a to znači, da treba zadovoljiti njen ukus i potrebe...« Koliko u tome ima

kontradiktornih pojmova, mislim da je to svakome jasno. Djela koja dolaze u obzir za odgoj kazališne publike nikad nisu, niti mogu biti identični momentanom ukusu te publike i to iz prostog razloga što većina publike još uvijek shvaća kazalište kao jednu zabavnu ustanovu, umjesto kulturnom potrebom, koja služi njihovom emocionalnom oplemenjivanju. Kao dokaz tog tvrdnji mogu navesti različite interese za komedije i drame. Interes za komedije je velik u odnosu na dramu, iako je obično drama umjetnički na mnogo većem nivou nego komedija. Razlog: komedija je zabavnija od drame. Mislim da je to jasno i Livakoviću.

Nema sumnje da je vrlo teško voditi dobru repertoarnu politiku, tim više, što ona ne ovisi samo o publici, već o mnoštvu drugih problema, kao o tehničkoj obradi, garderobi, a nadalje o kvaliteti glumačkog ansambla. Naročito taj problem je akutan u manjim kazalištima, koja nemaju dugogodišnju tradiciju. Repertoar takvih kazališta je vrlo velik problem, budući da tu postoje dva dijametralno suprotna shvaćanja. Prije svega kazalište, kao jedna masovna kulturna ustanova ima svoju određenu svrhu i cilj, to je odgoj publike. Ali kako smo već prije istakli, to je u suprotnosti sa momentanim ukusom publike. Dakle dva ekstrema. Ako repertoar bude u duhu onog prvog, t. j. bude odgojan, priliv publike bit će mi-

nimalan. Kazalište će vršiti svoju svrhu, ali sporo i postepeno, sa jednim ne baš malim financijskim deficitom. Ako se pak usvoji onaj drugi ekstrem, t. j. dati što zabavniji repertoar, didaktična uloga kazališta bit će svedena na minimum, ali zato će financijsko stanje kazališta biti mnogo bolje. Jedna i drugi ekstrem ima svojih prednosti i nedostataka, ali u svom potpunom obliku ni jedna od njih ne može se usvojiti. Najbolje rješenje za kazalište je, da usvajajući ponešto od svake krajnosti, izradi svoj specifičan repertoar, koji će najbolje odgovarati dotičnim prilikama. Kako vidimo, to nije najjednostavnije. Sibensko Narodno kazalište za ovu sezonu postavilo je repertoar, koji će najbolje odgovarati našim prilikama, a da ni jedna od one dvije krajnosti ne će biti zadovoljena. Osim toga, naročiti problem prilikom odabiranja djela za repertoar je glumački ansambl, jer o njegovim sposobnostima ovisi mogućnost davanja jednog djela.

Na kraju prošle sezone naše kazalište napustilo je nekoliko glumaca, tako da je uprava za ovu sezonu angažirala novih osam. Ti angažirani su sklopili i na osnovu umjetničkih karakteristika. S onima koji su joj najviše odgovarali uprava Narodnog kazališta sklopila je ugovor za ovu sezonu. Dakle, u ovoj sezoni više od polovice ansambla nam je novo i nepoznato. Te ljude nismo još vidjeli na sceni, niti mi, a niti Livaković, koji na jednom mjestu u svom članku ovako kaže: »... Loša izvedba velikih umjetničkih djela, po mom mišljenju, najveći je udarac, koji kazalište može da zada književnosti i uopće umjetnosti. Izvedbe, dakle takvih djela zahtijevaju jak i ujednačen umjetnički ansambl, uključujući i redatelja i lektora. A naše kazalište, ruku na srce, nema takav ansambl«. To je ipak najčudnija i najsmjelija konstatacija Iva Livakovića. Ono što još ne zna ni uprava ni redatelj, za to Ivo Livaković stavlja »ruku na srce« i kaže, a na osnovu svoje gole tvrdnje: »Ne, vi to nemate.«

Naše kazalište je imalo i imat će uvijek svojih problema, a koji nisu ni mali ni jednostavni, da bi ih se moglo brzo riješiti, kako to misli Livaković.

Boris Baica

ZAPAZANJA I PRIJEDLOZI

Opravdano negodovanje

U posljednje vrijeme Skradinjanima opravdano izražavaju svoje negodovanje zbog nekih nedostataka u njihovom mjestu. Navest ćemo ih nekoliko.

U domu kulture smješteno je kino, koje je sve do nedavna radilo u režiji mjesnog poduzeća »Krka«. Kinematograf je bio u stalnom deficitu, čak se nisu mogli podmiriti ni režijski troškovi. Zbog toga je poduzeće prestalo da daje predstave i Skradinjanima su tako ostali bez jednog vida zabavnog života. I razumije se, negoduju.

Domaćice svako jutro idu na tržnicu i traže prampir, kapulu, kupus i slično, no svega toga u Skradinu nema. Mnogi postav-

ljaju pitanje zbog čega se i u Skradinu ne može otvoriti jedna prodavaonica za voće i povrće.

Glavna ulica u mjestu je prepuna prašine, a osobito u doba šetnje, kad se prašina nemilice guta. Nitko se nije pobrinuo da tu ulicu uredi i na kraju redovito polijeva. I zbog toga nije čudo da oblaci prašine zastiru vidik.

Zabavni, a i muzički život u mjestu ne postoji, pa zato i nije čudo da se omladinci kartaju i bave ostalim nekorisnim igrama.

Zbog svega toga mještani negoduju i to opravdano.

Skradinjanin

Može se urediti taj prostor

Pred 3 mjeseca završeno je uređenje jednog dijela ulice Petra Grubišića koja vodi od Poljane uz zgradu NO-a kotara.

Tada je srušen i mali perivoj, koji se nalazio na uglu uz zgradu bojadarske zadruge. Stanovnici predjela su negodovali protiv rušenja perivoja, međutim, su dobili odgovor da je to bilo potrebno učiniti kako bi se napravilo igralište za djecu.

U koliko bi se djeca tu i zadržavala, onda bi u svakom slučaju ometala normalan rad služ-

benicima NO-a kotara, a isto tako bi narušavala mir stanarina u neposrednoj blizini.

Međutim, taj prostor ni djeca ne upotrebljavaju, već danas služi za ostavljanje konja, kola i kamiona, a što je najgore taj ugao se koristi i za javno motrenje kao i za stovarište gradskog sineca.

Stanovnici tog predjela apeliraju na nadležne organe, da se i taj prostor uredi, odnosno da se s njega odstrani sve ono što mu inače ne pripada.

Građanin

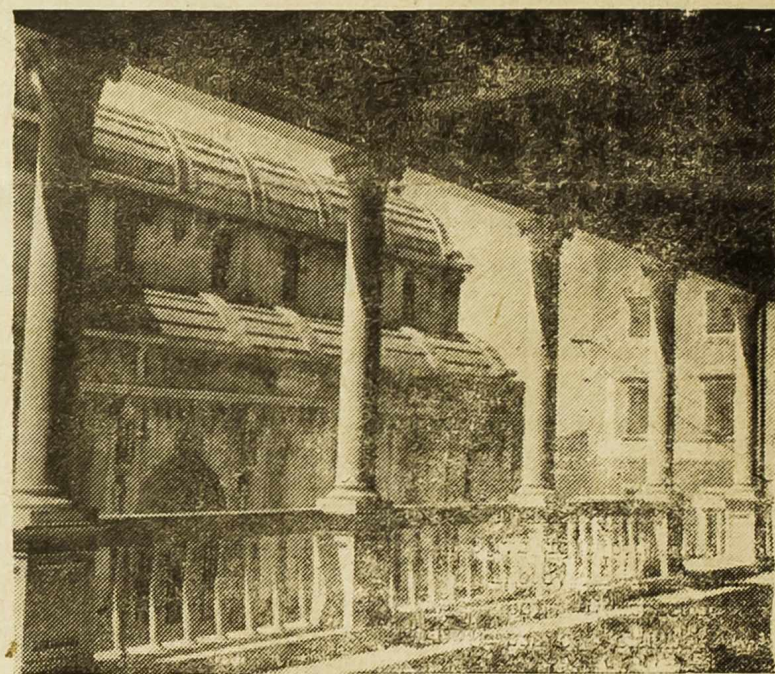
Vađenje broda „Francesca“

POGINULI MORNARI JOS NISU PRONAĐENI

20. o. m. izvadena je u Rogoznici krma broda »Francesca«, koji je 22. prosinca prošle godine tu potonuo uslijed eksplozije, a prevozio je teret kalcijum cijanidima.

Pretpostavljalo se, da će biti pronađeni ostaci trojice poginulih mornara, ali nije ništa nađeno.

Do sada je iz mora dizalicom »Brodospasa« »Veli Jože« izvaden pramac i krma. U moru je još ostala paluba od pramca do polovice drugog skladišta, što za sada, (a možda i uopće) ne će biti vađeno. Na tom dijelu palube bila je mornarska kabina. Pitanje je, da li će se i tu pronaći ostaci poginulih mornara.

Uz 10-godišnjicu oslobodjenja Šibenika Udarna grupa u akciji

U već duže vremena se pripremala udarna grupa na Gorici za jednu veću akciju u gradu protiv talijanskih fašista. Objekt napada bio je sjedište fašista - stara gradska vijećnica. Tu su se svake večeri okupljali fašisti, njihovim udvaraći iz Šibenika i talijanski oficiri. Obzirom na značenje i veličinu te akcije, plan napada na zgradu grupa je pažljivo pripremala, uz svestranu pomoć gradskog komiteta KP Šibenik. Čitava priprema je vršena na Gorici u kući braće Zenić Frane, koji je poginuo i Iva, koji je danas potpukovnik JNA). Trebalo je napraviti detaljan plan za napad; kako prići zgradi, kako i kojim oružjem izvršiti što uspješniji napad i kako se povući sa što manje žrtava. Pošto su izvršene detaljne pripreme i pripremljeno oružje (1 puškomitraljez, 9 pušaka, 9 pištolja, 18 ručnih bombi, 2 granate od bacača na koje je stavljen upaljač sa fitiljem) određen je 24. listopada 1941. godine kao dan napada. Grupa (Marotić*, Lasić*, Bulat Zivko, Zenić Nikica, Zenić Frane*, Berger, Belamari Frane, Svoboda Emo*, Dunkić Sime*, Bego Cimprić*, Bumber Joso-Kurdus, Slavica Paško*, i Kronja Ante) bila je podijeljena u pet manjih grupa, prema planu napada. Jedna grupa od dva druga trebala je ugaziti svijetlo u gradu; druga grupa je imala zadatak da djeluje s puškomitraljezom od crkve sv. Jakova na prozore i vrata zgrade; treća je trebala da se popne na krov zgrade i baci u nju upaljene bacačke granate; četvrta je kod kuće Tambače vršila osiguranje grupi sa mi-

traljezom i peta grupa je dobila zadatak da bude kod izlaznih vrata zgrade (prema ulici koja je vodila bivšoj mliječarni »Alpa«) i da puca na one koji budu izlazili. Čitav napad je trebao trajati pet minuta, nakon čega je trebalo izvršiti povlačenje određenim ulicama za svaku grupu, preko Gorice - Uboški dom - ulicom prema kući Ilijaša - Bunari - putem iza bolnice na Pisak-Dubrava. U Dubravi je bilo određeno mjesto, gdje smo se trebali svi sakupiti, naoružati i opskrbiti municijom a zatim se istu noć prebaciti na teren kod Zatona. Određenog dana za napad održan je posljednji sastanak sa svim drugovima uz prisustvo druga Bego Ante-Giljka, tada člana gradskog komiteta KPH, gdje je još jednom pretresen čitav plan i podvučeno značenje te naše akcije. Iako je akcija bila veoma opasna i teška za izvođenje, kod ni jednog od drugova nije se osjećao ni trunak straha ili izbjegavanje od akcije. Svi su razmišljali o dobivenom zadatku, o tome kako da ga što bolje izvedu. Vrijeme za napad trebalo je prilagoditi vremenu dozvoljenom za kretanje po gradu, koji je bio određen do 7 sati navečer. Naš napad je bio zakazan za 9 sati, kada je trebalo da se ugasi svijetlo u čitavom gradu. Određeni drugovi su trebali da ispod Subićevca prebace lanac na električni vod. U 19 sati i 45 minuta sve su grupe, osim prve koja je otišla ranije, pošle s oružjem na svoja određena mjesta, gdje su neprimjećene stigle koji minut prije 8 sati uvečer. Zgrada je bila sva

osvijetljena i u njoj je bilo mnogo fašista, koji nisu ni slutili što im se sprema, a još manje da su u njihovoj neposrednoj blizini naoružani partizani. Svi smo s najvećim nestrpljenjem očekivali 20 sati, kada je trebalo svijetlo da se ugasi i da počne napad. Svaka minuta se činila vječnost. Na naše najveće iznenađenje nastupilo je 20 sati, prošlo je čak i nekoliko minuta, a svijetlo se nije ugasilo. Svim nam je jednovremeno sinula misao da su drugovi iz prve grupe uhvaćeni ili spriječeni da izvrše svoj zadatak. Svi smo bili ljuti zbog toga, jer se već u 8 sati i pet minuta (prema ranijem dogovoru u koliko ne bude svijetlo ugašeno) morali vratiti neobavljena posla. Povratak do kuće Zenića na Gorici bio je isto tako opasan kao i dolazak, jer je netko od nas mogao biti primijećen. Ipak smo uspjeli da se potpuno neprimjetno svi povučemo. To je bilo naročito važno, jer smo sutradan namjeravali ponoviti napad. Zašto svijetlo nije bilo ugašeno, doznali smo tek ujutro, kada su stigli drugovi iz prve grupe. Oni su baš u vrijeme oko 8 sati naišli na jednu talijansku patrolu, kojoj su bili sumnjivi, zbog čega su se morali skloniti u šumu.

25. X. navečer sve su naše grupe ponovo uz najveću opreznost (jer smo predviđali da nas je ipak mogao netko primijetiti) pošle na određena mjesta. No na naše najveće iznenađenje zgrada »Fašista« je bila prazna i svijetlo je u njoj bilo ugašeno. Što sada? Da li napadati praznu zgradu? Vidjevši kakva je situacija u zgradi, donijeta je odluka da se ponovo povučemo. Kada smo se povlačili, ugasilo se svijetlo u cijelom gradu (to je djelo prve grupe), što nam je omogućilo potpuno prikriveno povlačenje. Tako je i naš drugi napad ostao bez uspjeha. To nam je bilo naročito žao, jer smo znali da bi ta naša akcija imala velik uspjeh i snažan

odjek u našem gradu, i u čitavoj Dalmaciji. To naše bezuspješno povlačenje nije ni jednog od nas pokolebalo. Svaki od nas bio je oduševljen za akcije, pa ma kako bile opasne.

26. X. održan je ponovo sastanak naše grupe sa predstavnikom gradskog komiteta KPH. Poslije detaljnog ispitivanja da li po treći put ponoviti akciju ili poduzeti neku novu, prihvaćeno je to drugo. Ponoviti po treći put istu akciju, bilo je opasno, jer je postojala mogućnost da je netko od nas primijećen, a moglo je nastupiti i to da zgrada i treću večer bude prazna. Zato smo se odlučili na drugu akciju. 28. listopada bio je fašistički praznik »Pohod na Rim«. Zbog te proslave iz Zadra su stigli crnokosuljaši »Arditi«, kako bi uveličali tu proslavu s jedne strane, a s druge da pojačaju teror nad Šibenčanima. Oni su bili cilj naše nove akcije. Bilo je predviđeno ovo: naša grupa sa istim naoružanjem (osim bacačkih granata) trebala je da se spusti na Prigrad (iznad Pazara kod česme) i da ogradu na tom prostoru koristi kao zaklon. Četvorica iz grupe trebali su naoružani bombama i pištoljima proći blizu Poljane i kličući parole KPJ i slobodi da izazovu talijansko fašiste, koji su bili smješteni u bivšem domu »Sokol« (gdje je sada DTO Partizan) i u zgradi bivšeg poglavarstva. Kada se pojave ti »veiki junaci sa fesovima«, naši drugovi su ih trebali navesti na našu glavčinu na Prigradu, odakle bi bili obasuti bombama, pušcanom i mitraljeskom vatrom. Akcija je bila određena za 27. X. u 8 sati navečer, tj. uoči dana njihove proslave.

Pošto za akciju nisu bile potrebne neke nove pripreme, jer je ranije sve bilo pripremljeno, svaki od nas je očekivao određeno vrijeme za akciju. Na akciju smo krenuli iz kuće druga Nenada Moduna i Bego Cimprića sa Gorice, nešto iza 7 sati, kako bi točno stigli na određeno mje-

Šibenik kroz tjedan

g r a d s k e v i j e s t i

IZ STAROGA ŠIBENIKA

Kinematografi

SLOBODA: premijera argentinskog filma — MUTNE VOĐE TEKU — Dodatak: Filmske novosti br. 35. (do 26. IX.)

TESLA: zatvoreno radi restauriranja.

Dežurna ljekarna

Službu vrši II. narodna ljekarna — ulica Bratstva i Jedinstva.

IZ MATIČNOG UREDA

RODENI

Deniza, kći Frane i Milene Mrduljaš; Nada, kći Ivana i Drine Sabljčić; Vlado, sin Miloša i Mice Potkonjak; Dobroslav, sin Stjepana Juračić i Marije Madžar; Vesna, kći Josipa i Lucije Černjul; Zvonko, sin Srečka i Zdenke Iljadica; Bruno, sin Ivica i Josipe Mihaljević; Davorka, kći Mate i Anke Lucić; Duma, kći Josipa i Svetislavke Sekso i Goran, sin Radovana i Stanjke Janković.

VJENČANI

Vujić Dušan, strojobravar — Ačić Anka, keramičarka; Mihaljević Ante, zidar — Čaleta Zorka, radnica; Jagodić Josip, strojar — Baus Divna, krojačica; Milišić Mate, tehničar — Filipi Faustina, domaćica; Bujas Vinko, učitelj — Laganović Vilma, učiteljica; Nedela Laslo, zubotehničar — Moković Anđelka, učiteljica; Vukšić Adam, konduktor — Papak Ana, domaćica; Bulat-Zetić Ivan, kotlar — Miliša Karmela, bolničarka i Ristić Novak, vodnik JRM — Petković Marija, tjestiničarka.

UMRLI

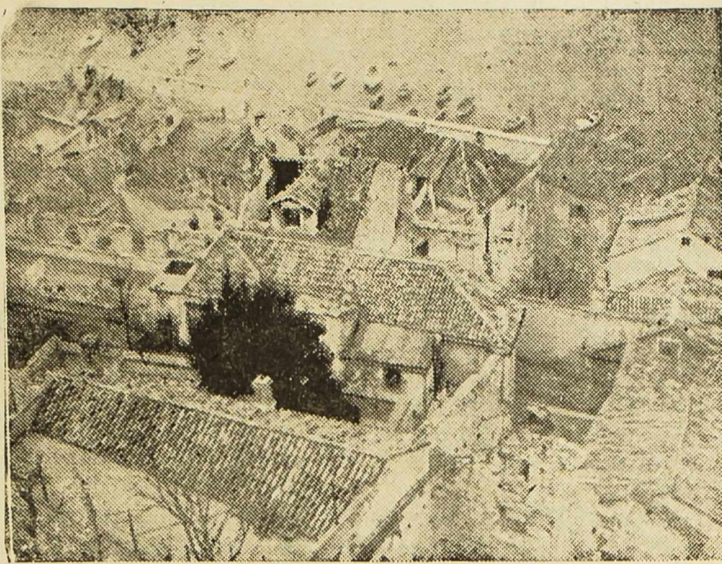
Topić Mate Josipov, star 26 god.; Gulin Marko pok. Ive, star 77 god.; Vukićević Vice pok. Sime, star 78 god.; Vukojević Fila rod. Šarić, stara 65 god.; Buzov Anica rod. Stamenković, stara 63 god.; Čičmir Niko pok. Mate, star 60 god.; Mirkov Božo pok. Ante, star 53 god. i Popović Pavao pok. Jovana, star 57 god.

ZAHVALA

prigodom smrti Gulin Marka pok. Ive

zahvaljujemo svim rođacima, prijateljima i znancima, koji su nam izrazili saučestva i nezaboravnog nam pokojnika ispratili na vječni počinak.

Obitelj Gulin

Gostovanje vokalnog zbora „Zoranić“

Na turneji koju je organiziralo po NR Srbiji, RKUD »Zoranić« iz Zadra gostovalo je u Šibeniku, gdje je 15. o. m. na ljetnoj pozornici ispred osmogodišnje škole »Simo Matavulj« priredilo vokalni koncert. Pred malobrojnom publikom nastupili su pod ravnanjem prof. Nikole Jerolimova, sa dosta uspjeha muški i mješoviti zbor, koji broji preko 80 članova. Na programu su bila djela Hatze-a, Gotovca, Krnica, Matetić-Ronjgova, Mokranjca, Odaka i Hajdriha. Po onome što su nam te ve-

čeri Zadrani pokazali vidi se, da se je zbor marljivo pripremio za ovu turneju. Dionice zbora prilično su ujednačene, a glasovni materijal dobar. Jedino što bi se moglo primijetiti je to, da su tenori nešto glasovno slabiji od ostalih dionica.

Nakon otpjevanog prvog dijela programa, pozdravnu riječ održao je prof. A. Kulušić, koji je u ime RKUD »Zoranić« pregao na dar RKUD »Kolo« jednu ovcu sliku s motivom iz Zadra a zatim je govorio predsjednik »Kola« drug Kreše Crnogaća, predavši gostima lovor — vijenac.

ZAHVALA

Zaista nemame riječi kojima bih izrazio svoje osjećaje prema dr. Protiću za sve ono što je učinio da mi spasi dijete.

Također zahvaljujem i pomoćnom osoblju naše bolnice, koje je pružilo svoju pomoć pri izvršenju ove teške operacije.

Ante Juras, željeznički strojar

ZAHVALA

Ovim putem najtoplije zahvaljujem dru. Ivi Mariani-u, šefu zaraznog odjela Opće bolnice u Šibeniku, koji je ne žaleći truda i volje uložio sve svoje sposobnosti da spasi mog sina, koji je teško obolio od tetanusa.

Također mu od srca zahvaljujem što je za vrijeme teške bolesti mog sina istome poklonio najveću brigu i pažnju i na taj način ubrzao njegovo ozdravljenje.

Marija Martinčević

PROMET BRODOVA U LUCI

U toku ovog mjeseca nalazili su se u šibenskoj luci domaći prekooceanski brodovi »Korana«, »Solin« i »Mura«, zatim engleski brodovi »Grecian« i »Cavalo«, te švedski brod »Virginia«. Brodovi »Korana« i »Solin« krcali su jelovu gradu za Tursku, a »Mura« je iskrcao 1000 tona manganove rudače. »Grecian« i »Cavalo« vršili su ukrcaj izvjesne količine bukove građe za Englesku, a »Virginia« 1.000 tona kromove rude. U luci se nalazi domaći prekooceanski brod »Dinara«, koji krca 250 tona pečenog magnezita za Holandiju.

IZGRADNJA MAGAZINA ZA CELULOZU

Projektno poduzeće »Plan« izradilo je ovih dana dvije skice, a obrzo će biti gotov i konačan nacrt za izgradnju jednog magazina, koji će se podići na Sipadu za potrebe Tvornice celuloze iz Prijedora. Naime, ova je tvornica nedavno odlučila da preko šibenske luke izvozi celulozu. Tako će, pored ugljena, rudače i drva, šibenska luka primiti i celulozu, odakle će ova biti upućivana u inozemstvo.

Težak slučaj u Vodicama

U nedjelju se u Vodicama desio težak slučaj. Oko 16 sati Skočić Ferdinand pok. Markijola lišto je života Jankov Simu Antina, opalivši mu iz lovačke puške jedan hitac u bedro. Unesrećenom je odmah bila pružena liječnička pomoć, a zatim je bio prevezen u Šibenik u bolnicu, ali je u toku noći umro.

Do ubojstva izgleda da je došlo iz nehata. Malo prije toga Skočić Ferdinand bacio je kroz prozor svoju majku s visine od oko 2,5 m, navodno radi njenog nepodnošljivog vladanja prema njemu i njegovoj ženi. Zatim je Skočić uzeo svoju lovačku pušku, navodno u namjeri da počini samoubojstvo, ali je u tom trenutku kroz prozor ušao u kuću njegov šurjak Jankov Sime i htio mu oteti pušku. U tom rvanju puška opalila i smrtno ranila Jankov Simu.

Kada obaviti berbu grožđa?

Mnogi vinogradari ne posvećuju dovoljno pažnje berbi, jer smatraju da je to najlakši posao. Na prvi pogled to i izgleda tako. Ali treba znati da je najvažnije i gotovo najteže odrediti pravo vrijeme berbe. Ako je grožđe u pravo vrijeme brano, vinaru je u mnogome olakšan posao, jer tada grožđe daje stalno i dobro vino, koje nije toliko izvrgnuto različitim bolestima kao vina dobivena od prerano ubranog grožđa.

Da je grožđe zrelo pozna se po vanjštni grozdova i peteljke. Peteljka podvri, a grozdovi se objese puni soka. Sok zrelih bobica je gust i lijepi se među prstima kad je zgnječio. I po boji kožice možemo približno odrediti vrijeme berbe. Boja je svijetla, a bijele sorte izgledaju kao da su prozračne. Ipak je najbolje ustanoviti rok berbe posebnom spravom, tj. mošinom vagonom. Kod upotrebe te vage treba pripaziti da mošt, koji se mjeri, bude što bistriji. U tu svrhu najbolje je prije mjerenja mošt procijediti kroz čistu krpnu ili sito. Osim toga, mošt treba da bude posve svjež, ne smije vreti. Čim se pojave mješurici na površini mošta, ne može se vršiti mjerenje, jer se ne će dobiti točam rezultat. Prije upotrebe moštnu vagu treba dobro očistiti i osušiti čistom krpom.

Mjerenja moštnom vagonom treba pred berbu nekoliko puta obaviti. Kad se utvrdi, da vaga pokazuje isti procenat šećera u 2-3 dana, znači da je loza na-

Borba šibenskih postolara 1756.

Stoljećima su šibenski obrtnici uživali isključivo pravo izrade i prodaje svojih izradevina u gradu, i to pravo ljubomorno čuvali i branili pred nasrtljivim i mjesnim i stranim trgovcima, koji su prodornom snagom novog doba rušili okvire vjekovne višemane zatvorene gradske privrede. Trgovački je stalež u Šibeniku stalno jačao — u prvim desetljećima XVII. vijeka glavna šibenska ulica zove se »Medu Bugarima«, radi brojnih dućana doseljenih makedonskih trgovaca — nabavljao robu izvana i činio konkurenciju malom šibenskom obrtniku, koji je to sve teže osjećao.

Postolari i papučari te kožari uopće, koji su u Šibeniku bili najstarija, najveća i najbolje organizirana kategorija obrtnika, skočili su 1756. g. na te svoje trgovačke konkurente i izvojevali značajan uspjeh, o kome nam svjedoče sačuvane listine.

Šibenska »Skula (bratovština) sv. Andrije postolarskog zanata« spomenute je godine uputila najvišem predstavniku mletačke vlade u Dalmaciji, generalnom providuru u Zadru, jednu predstavku, u kojoj se najprije ističe da kao takva postoji još od 1242. g. i da od 1331. g. djeluje po posebnoj svojoj matrikuli (pravilniku), a zatim veli: »Od otrog nekoliko godina uvukla se zloropaba da razni trgovci, nabavljajući izvana postole, onemogućavaju rad domaćih radnika, tako da onaj, kome bi to imao biti poglaviti posao, čami besposlen, dok drugi likuju na njihovu štetu«. Postolari su, k tome, vojnici (u bratovštini bombardijera), »a ipak im, bezdušnošću onih koji hoće sve sebi, biva otiman iz ruku kruh kojim prehranjuju svoju djecu«. Stoga postolari mole da svima onima koji ne pripadaju njihovu zanatu bude zabranjeno prodavanje postola, t. j. da nijedan trgovac ne može prodavati postole donesene izvana. Podjedno mole da se svakome koji bi htio otvoriti novu radionicu njihova zanata na-

metne plaćanje iznosa od 25 lira u korist bratovštine sv. Andrije.

Ova je predstavka imala uspjeha: 14. srpnja 1756., nalazeći se u Šibeniku, providur Frano Grimani izdao je, nakon što je pregledao matrikulu bratovštine šibenskih postolara, obzirom na od njih istaknuti nered, pismenu odluku, kojom se »svakom trgovcu i dućandziji zabranjuje trgovati i dućandzije postaviti izradene izvan države, a isto tako zabranjuje svakome koji ne pripada zanatu da izrađuje i prodaje postole, pod prijetnjom kazne zapljene svih onih koje bi se zateklo kod navedenih prestupnika od strane predstavnika vlasti, polovica kojih će biti stavljena na raspolaganje prestupniku, a polovica financijskom organu vlasti«. Ovu svoju odluku, s naredbom da se mora unijeti u matrikulu bratovštine, Grimani je 17. srpnja poslao iz Splita šibenskom knezu kapetanu Robertu Valieru na izvršenje.

21. kolovoza 1756. ova je odluka uručena knezu i po njegovom nalogu odmah saopćena dvojici predstavnika postolarske »skule«. Pet dana kasnije, 26. kolovoza, ona je u gradu i javno proglašena, o čemu je napravljena ova zanimljiva bilješka: »Objavljeno na Malom trgu zeleni kod Varoških vrata (pred današnjim kazalištem) i kod crkve sv. Nikole na obali, nakon udaranja u bubanj. Bilo je mnogo prisutnih koji su slušali«.

Tada su: predstavka, odluka providurova i njegov dopis knezu, kao i bilješka o proglašenju, upisani u matrikulu — stinu knjižicu od 28. listova pergamene iz 1446. g., uvezanu u crveni baršun, kojoj je korice krasnim radovima u srebru 1585. g. optočio glasoviti šibenski zlatarumjetnik Horacij Fortezza (danas ih više nema) — pa je sve to opskrbljeno službenim pečatom vlasti.

Prijepis providurove odluke poslan je, radi proglašenja, i u Skradin, koji je tada spadao pod Šibenik.

B. D.

sto. Vrijeme je bilo veoma pogodno, jer je sipila sitna jesenska kišica. Putem smo naišli na jednu manju grupicu Goričana, koji su se razgovarali i kada su nas vidjeli, pobjegli su svojim kućama.

Po dolasku na Prigrad kod česme, naišli smo na nepredviđenu prepreku, koja je izmjenila naš plan. Ispred nas, na kojih 15-20 metara, nalazio se talijanski kamion i oko njega dosta talijanskih vojnika koji su iskrcavali neki materijal. To nas je postavilo pred novu situaciju: da li napasti taj kamion ili sačekati dok otide i izvesti predviđenu akciju. Nakon međusobnog savjetovanja, odlučili smo da napadnemo taj kamion, jer smo računali da će to biti jedna lijepa akcija i da ćemo nanijeti dosta štete i ljudskih žrtava Talijanima. Na to smo se odlučili, jer nismo znali koliko dugo će ostati taj kamion tu, a može da dođe i drugi poslije njega, kao i zbog toga što smo mogli biti od nekoga i primjećeni, ukoliko bi dugo čekali. Puškomitraljez je bio smješten na stepenicama muzičke škole, bombaši su pošli malo ispred onih što su imali puške, a ovo su bili raspoređeni na razna mjesta ispred česme. Na komando »pali« trebali smo svi jednovremeno otvoriti vatru na kamion i vojnike, a bombaši baciti bombe. Pošto je sve bilo pripremljeno, čekalo se na komandu druga Lasića. U tom očekivanju čuli su se samo glasovi talijanskih vojnika. Svaki oč nas je zadržao dah i čekao komandu »pali«. Tada su se, nakon komande »pali«, pomiješali pucnji pušaka sa eksplozijama i bljeskovima bomba sa jaukom talijanskih vojnika. Napad je bio jak i kratak, jer je svaki od nas imao zadatka da ispalji određeni broj metaka i da baci određeni broj bombi. Zatim je uslijedilo povlačenje. Nitko od naših drugova nije nastradao. Dok smu se povlačili, u gradu se čula velika galama, puškara-

nje i detonacija bombi, što su Talijani činili iz straha, »tražeći« partizane. U toj akciji kamion je bio oštećen, a nekoliko Talijana je poginulo i ranjeno. Dok su naši drugovi na terenu Zatona čekali da krenu u Liku, Talijani su u gradu vršili velika hapšenja i strahoviti teror. Oni su izgleda tražili oduška svom bijesu bilo u čemu. No sva njihova hapšenja, internacije i teror nisu mogli da skrše slobodarski duh Šibenčana. Poslije te akcije i našeg odlaska u Liku, nizale su se nove akcije na Talijane ne samo u Šibeniku već po čitavoj Dalmaciji, koje su bile dio sveopće borbe naših naroda pod rukovodstvom KPJ i druga Tita protiv okupatora i domaćih izdajnika. U toj veličanstvenoj borbi — u kojoj su naši narodi dali ogromne žrtve, položili su i svoje živote mnogi sinovi i kćeri našeg voljenog grada, među njima i nekoliko drugova iz te naše grupe, koji su svijesno, smjelo i bez kolebanja pošli na poziv svoje Partije u borbu. Svaki od nas se sjeća Ema Svobode, uvijek raspoloženoj i veseloj, koji je bio veoma hrabar i neustrašiv u borbi. Tko može od nas zaboraviti druga Marotija — koji je uvijek nešto novo izmišljao, naročito za upotrebu bombi i granata. Tko može zaboraviti omladince Franu Zenića, Bega Simu, Lasića i mnoge one koji su pošli njihovim putem, koji su svuda bili primjer hrabrosti, požrtvovanja i odlučnosti. Oni su svoje kosti ostavili po raznim krajevima naše zemlje, na čemu je izgrađena i danas čvrsto stoji socijalistička Jugoslavija. Građani našeg grada, a naročito omladina stalno će se sjećati i ponositi s onim hrabrim drugovima, koji su dali ono što su najviše voljeli: — svoj život za slobodu svoje zemlje.

Ante Kronja

* poginuli u Narodnooslobodilačkoj borbi.

„Odjeća“ krojačka radnja Šibenik

Obala oslobođenja 14/II.

Od 1. rujna o. g. prima na izradu po modi i želji krojačke usluge za građanstvo i to: muška odijela, ženske kostime, muške i ženske mantile i kapute.

Gradani! Uvjerite se u naš dobar kvalitet, brzu podvorbu i solidne cijene.

KOMERCIJALNA OBAVIJEST

Obaviještavamo sve naše poslovne prijatelje, a posebno podružne zadruge, da zbog reorganizacije poslovanja našeg poduzeća ne ćemo primati stranke u dane 28., 29. i 30. rujna o. g. Molimo naše poslovne prijatelje da to uvažavaju i da o istome povedu računa.

Upravni odbor
poduzeća
„Zadugar“

Turizam u Šibeniku

Susreti sa strancima

Kad već svakome nije moguće postati pravim turistom i po običaju putovati, može se ta želja donekle ublažiti i tako da se upišeš u Turističko društvo i popodne provedeš sat-dva u njegovim lijepo uređenim prostorijama. Tamo se nađe dosta domaćih i stranih ilustracija, časopisa i hotelskih vodiča, pa kad ih listaš u onako udobnim naslonjačima dođeš na pomisao, nije li možda ovako još bolje; uživati u dvodimenzionalnim slikama, bez onih dodatnih briga, koje susreću turisti u traženju-trodimenzionalnih.

* * *

Susreo sam ovdje i jednog istaknutijeg člana, vodiča stranaca kroz Šibenik i on mi priča o svojim utiscima i susretima sa strancima. Kaže mi da je ova godina donijela neke novosti u turističkom životu općenito pa i u našem gradu. Uz znatno opadanje domaćih gostiju porastao je broj posjeta iz Engleske, Zap. Njemačke, SAD, Holandije i Švedske, dakle iz zemalja jakе valute, dok je broj Francuza ostao kao i prošle godine, a posjeti iz Austrije su se smanjili.

Zanimljivo je biti vodič kroz Šibenik, nastavlja moj znanac. Obilje historijskih i umjetničkih djela pruža ti priliku da gostima dugo tumačiš, a da ti materijala ne ponestane. No budući da su njihovi «vodiči» precizno izrađeni, može ti se dogoditi da nešto propustiš, što je vrijedno spomena, pa treba biti opširan. Renome, koji uživa naš grad u inozemstvu, svakako nam više pomaže nego sva naša propaganda, pogotovo među ljubiteljima starina.

Prvi i glavni objekt interesa svakako je katedrala; i onaj tko je po stoti put vidi, nalazi nešto nova, dosad nezapažena. No strance ne zanimaju samo starine. Rado razgledaju izloge, uspoređuju cijene, i općenito se zanimaju za privredni život grada. Iznenađilo me je kako znaju za šibenska vina, pogotovo za maraštinu, do koje se nažalost teško dolazi, pogotovo do one prave. Njih ovdje radije nude schery brandy-jem.

Karakteristično je za naš grad da se stranci u njemu dugo ne zadržavaju, tek po par sati, a nekad i kraće. Koji je tomu razlog? Danas stranac ne traži samo historijske spomenike, on želi osjetiti prirodu u njenom elementu, more, a ono je u Šibeniku skoro nepristupačno. Kupalište Jadrija nema veze sa turističkom cestom, a kad bi to imala, rijetko bi je tko miošao. Cesta, još nekoliko vikend kućica i par jedrilica dovelo bi je u red prvorazrednih plaža na Jadranu. Ni ugostiteljski objekti ne zadovoljavaju, malog su kapaciteta, a nisu rijetke ni primjedbe na njihove sanitarne uređaje i poslugu. (Jedno jutro grupa od tridesetak Francuza uzrujava se, jer im doručak nije spremljen po narudžbi prije odlaska. Zainteresirao sam se u «Krki» i doznao da nisu mogli nabaviti — mlijeko). Ni privatni sektor noćenja još se ne snalazi. Često se gostima nude sobe sa marijaterzijanskim foteljama, poltronama i čilimima, dok oni više vole jednostavne, ali nesumnjivo čiste stvari.

Najbolnija točka svakako su ceste. «Da smo znali za ovakove puteve ne bismo ni došli» — primjećuju neki. Put do slapova Krke je slab, a za veća kola čak i opasan. Martinska je također smetnja. Svako čekanje je neugodno, pogotovo kad su dani boravka odbrojeni. (Jedne večeri jedan veći auto je došao poslije zadnje pruge i nisu se mogli prebaciti. Trebalo je mnogo truda i nagovaranja dok je brod pošao da ih prebaci. Oni se za uzvrat nisu ni zaustavili u Šibeniku već su produžili za Split). Spajanje turističke ceste mostom na Krki jedino je rješenje, koje bi ujedno donijelo Šibeniku i druge ekonomske koristi.

Osjeća se i pomanjkanje proizvoda kućne radinosti, rukotvorina. Mnogi bi za uspomenu ponijeli šibensku kapu, torbicu ili terluce, pa će se za iduću sezonu i tome nastojati doskočiti.

Uza sve te nedostatke mnogi odlaze iz našeg grada oduševljeni njegovim kulturnim spomenicima, prirodnim ljepotama i susretljivošću ljudi. Turističko društvo je mnogo pomoglo na organizaciji i propagandi turizma kako u gradu tako i u razvijenijim selima na kotaru, u kojima mogu naći ugodan boravak koliko domaći toliko i strani gosti.

V. Primorac

Oglašujte u
„Šibenskom listu“

OBAVIJEST

Obavijestavamo sve naše poslovne prijatelje, ustanove, društvene organizacije i ostale, da smo, Odlukom izvanredne skupštine Kotarskog saveza poljoprivrednih zadruga, održane dana 4. IX. 1954. g. u Šibeniku, a u duhu Uredbe o zemljoradničkim zadrugama (Sl. list FNRJ br. 5/54.), izmijenili naziv dosadašnjeg Kotarskog saveza poljoprivrednih zadruga s o.j. Šibenik, u

ZADRUŽNI SAVEZ - ŠIBENIK

Istom Odlukom od dosadašnjeg poduzeća »Zadrugar« izdvojene su neke branše poslovanja te su osnovana, pored postojećeg poduzeća »Zadrugar«, još dva nova trgovačka poduzeća, tako da će od 1. X. 1954. g. djelovati naša tri poduzeća i to:

„Zadrugar“

PODUZEĆE ZA PROMET I PRERADU POLJOPRIVR. PROIZVODA.

koje će se baviti isključivo otkupom i prodajom svih zemaljskih proizvoda, zatim

„Sloga“

ZADRUŽNO TRGOVAČKO PODUZEĆE

koje će se isključivo baviti trgovinom svim industrijskim proizvodima, te

„Prokljan“

ZADRUŽNO UGOSTITELJSKO PODUZEĆE

koje će obavljati poslove ugostiteljske djelatnosti.

Sva prava i obaveze iz dosadašnjeg poslovanja, t. j. do zaključno 30. IX. 1954. g. ostavljaju se poduzeću »Zadrugar«.

Stoga molimo sve naše poslovne prijatelje i ostale, da gornje promjene izvole uzeti na znanje i iste kod sebe evidentirati, a u buduću, t. j. od 1. X. o. g. da se prema vrsti (branši) poslovanja obraćaju na odgovarajuće poduzeće.

Upravni odbor
Zadružnog saveza
Šibenik

DINAMITAŠI i moj ručak

Stavljajući u torbu moj ribarski pribor, rekao sam ženi: »Danas ne trebamo ići na »pijacu«, bit će podlanica kao drva. Imat ćemo dobar ručak. Mislim da bi bilo dobro o tome obavijestiti i komšije, pa ako im ustreba dobre ribe...«

Ali, to su bile, tek želje. Pronašavši zgodno mjesto pod starim borom smjestio sam se na greben. Odbacio sam moje povraze i stadem zadovoljno trljati ruke. Naravna stvar da sam, prethodno zapalio cigaretu, bez koje se sportski ribar ne može mi zamisliti. Zatim sam počeo lakomo udisati miris ozona i kadulje. Iznad Piskulje praćakaju se palamide, nad kojima kriče galebovi Na Martinskoj se pojavio prvi kupači. Čamci, sa mnoštvom ranoranilaca, sijeku plavu površinu kanala. Protražujući ih čovjek dobiva dojam kao da su svi oni koji vole more, poranili, s namjerom da pozdrave prve sunčeve zrake, što se pojavio nad krošnjama borova, galebove i pličake.

Kako bi to bilo divno kad bi se sivi krš, između Martinske i Malinice zasadio borovima!

U mojoj neposrednoj blizini pojavi se i drugi ribič. Zauzevši svoje mjesto, odbacio je svoje povraze, zapalio cigaretu, a nakon toga obrati mi se sa pitanjem: — Ima li sreće?

— Do sada — ništa, odgovorim ja.

— Baš ništa? — s nepovjerenjem će on.

— Tek sam tridesetak minuta

ovdje. Uostalom, nadam se... Nije mi dao da dovršim. Zavrtio je glavom u znak nezadovoljstva, a istovremeno opsova nešto krupna na adresu dinamitaša — i pomorskih vlasti.

U tom času, neka poveća riba povuče jedan od mojih povraza. Meni, od uzbuđenja, srce zakuca brže. Dohvatim povraz i stadem, oprezno vući. Riba je bila teška. Pomislim na moj ručak, kao i na obaveze koje sam dao ženi prvi mom polasku. Sjetio sam se i komšija... Moj prijatelj izbuljio oči i sve mu nešto krivo što se meni pružila prilika da ulovim tešku podlanicu i tako opovrgnem njegove optužbe, izrečene na adresu pomorskih vlasti, koje tobož gledaju dinamitašima kroz prste.

Najednom, u prvoj uvali, stotinjak metara daleko od nas, zatusni eksplozija. Stup vode digao se iznad vrhova borova. Riba zatrese jače s mojim povrazom i... moje zabubice postadoše trpkе. Uznemirio sam se, kao da se, iza mojih leđa otvorio vulkanski krater. Moj povraz je bio — prazan...

— Pogledaj udicu, upozori me moj komšija. Njegove oči se zasješe od zadovoljstva, kao da je moja izgubljena lovna prešla u njegov lonac.

Pogledam udicu a ona se potpuno ispravila. »Gle, vraga« — pomislim u sebi. »Još mi je i to trebalo?«

— Ispravila se, je li tako? — Takva je sva naša roba: od šila do pluga.

P. B.

IZ SPORTSKOG ŽIVOTA

RADOVI NA STADIONU

»RADE KONČAR«

Prije nekoliko dana započeli su radovi na uređenju stadiona »Rade Končar«. Osim potpunog preuređenja igrališta, koje se nalazilo u veoma lošem stanju, također će se proširiti i postojeće betonske tribine, koje će moći primiti oko 1500 gledalaca. Istovremeno s radovima na igralištu, uredit će se i lakoatletska staza. I postojeća svlačionica će se restaurirati. Predviđa se da će svi radovi biti gotovi do proljeća, dakle prije početka drugog dijela natjecanja hrvatsko-slovenačke nogometne lige.

STOLNI TENIS

Dobra forma pred prvenstvo NR Hrvatske

U nedjelju 12. rujna odigrana je u prostorijama SD »Mornar« uzvratna revanš utakmica u stolnom tenisu između domaćeg kluba »Mornar« i »Dalmatinca« iz Splita.

Gosti su u ovom susretu pružili osrednju igru, dok je domaća momčad igrala dosta dobro, i poslije zanimljive borbe porazila svoje protivnike s rezultatom 5:1.

Ovako dobra forma stolnotenisača »Mornara« ispoljila se baš uoči održavanja prvenstva NR Hrvatske. Na ovom takmičenju ne treba očekivati neke vanredne rezultate od naših stolnotenisača, no ako bi se plasirali i negdje u sredini tablice, bio bi to za njih velik uspjeh, s obzirom da je to ekipa, koja se pred godinu dana tek osnovala.

No od naših pionira s punim pravom možemo tražiti da uđu u borbu za prva mjesta. Naša pionirska ekipa u sastavu Simović, Gulin i Mudronja mož nas razmijejanja odgovornih drugogoodno iznenaditi, zato ćemo pričekati 25. i 26. rujna.

A. Validžić

Šahovski život u gradu

Na inicijativu Šahovskog saveza Hrvatske u našem gradu — kotaru, kao i u ostalim centrima naše republike, osnivaju se šahovski odbori gradova, odnosno kotara.

Odbori imaju zadatak ne samo da okupe i objedine rad postojećih šahovskih organizacija, već u prvom redu da omasove tu igru na svom području, da osnivaju nove organizacije, tijesno suradujući s ostalim društvenim organizacijama, JNA i narodnim vlastima.

Inicijativni odbor, sastavljen od predstavnika šahovskih organizacija u gradu, vrši pripreme za osnivačku skupštinu, jer smatra da postoje uslovi da se osnuje takav odbor — za kotar Šibenik. Postojeće sekcije i aktivni, a naročito u Zlarnu, Vodicama i t. d. oživjet će svoj rad, jer će preko međusobnih takmičenja stvoriti i uslove za masovnije i kvalitetnije uzdizanje šahista.

Danas jedino aktivnije djeluje Šahovsko društvo Šibenik, koje je uspjelo obuhvatiti priličan broj aktivnih igrača u gradu. U programu rada toga društva naročito mjesto zauzima okupljanje školske i radničke omladine, i preko međusobnih takmičenja, brzopoteznih turnira i eventualnih međugradskih susreta uzdići šah na području kotara. Društvo još uvijek ne raspolaže dovoljnim brojem šahovskih satova, a niti je u mogućnosti da bez novčane pomoći sanira svoje financijske prilike s obzirom na činjenicu da do jučer nije raspolagalo sa potrebnim inventarom, već se koristilo sa onim od poduzeća »Jadrija«, koje je u međuvremenu vratilo.

Rad šahovskih sekcija brodogradilišta »Velimir Škorpić«, »Mornara« i T. L. M. »Boris Kiričić« ne zadovoljava zbog nerazmijejanja odgovornih drugogoodno iznenaditi, zato ćemo pričekati 25. i 26. rujna.

— Ali, čovječe, suprotstavljaj se ja, ovo su talijanski udice.

— Ne, ne, druškane moj; to je naša roba. Jer ako Talijani imaju odlične kamione i mašine, kako bi mogli imati sasvim još udice?

— Pa, eto, vidiš, mogu imati dobre kamione a sasvim slabe udice. Uostalom, evo kutijice sa njihovom markom.

Riječ mi zape u grlu. U neposrednoj blizini Martinske pojavi se nova eksplozija. Zatim još jedna, pa opet jedna u blizini Kamićaka. Nekoliko ljudi se zagnjure u more i stanu bacati ciple na kraj. Nisu se žurili, jer su znali da ih nitko ne će ometati u njihovom poslu.

— Sto misliš o ovim eksplozijama? — postavi mi komšija novo pitanje. Otvorili, ljudi frontu. A oni od Lučke kapetanije, gdje su? — Brige njih što će ovaj kanal, uskoro, postati suh... Da, da; upravo suh.

— Htio sam mu nešto odgovoriti, no kako sam ugledao čitavu gomilu pobitih bukvića, giraa, potčica i ostale sitne ribe, koju je struja nosila, iz pravca prve eksplozije, prema nama, ponovo mi riječ zapne u grlu. Smrtno sam u maramu skrivajući, tako svoja neraspoloženja. Zatim stanem povlačiti iz mora i druge povraze, sa svrstom namjerom da napustim svoj jalovi posao.

Prokleti dinamitaši! — opsovao sam glasno, škripnuvši zubima.

P. B.

potrebno angažirati pripadnike JRM Garnizona Šibenik, koji su pred 2 do 3 godine bili prilično aktivni.

Svi gornji problemi i niz drugih, moći će se riješiti osnivanjem šahovskog odbora kotara Šibenik.

Z. M.

SIBENIK — ULJANIK (Pula)

U nedjelju se nastavlja takmičenje u hrvatsko-slovenačkoj ligi, kada se igra IV. kolo. Naš predstavnik prima u goste momčad »Uljanika« iz Pule, koja zauzima deveto mjesto na tablici, sa dva poraza i jednom pobjedom, koja je izvojevana na domaćem terenu. To će ujedno biti prva utakmica »Šibenika«, koju će odigrati pred svojom publikom u ovom natjecanju. Susret sa »Rijekom« pokazao je da se domaća momčad nalazi u priličnoj formi, i prvi osvojeni bodovi učinit će da se momčad konačno »odlijepi« sa dna tablice. »Šibenik« će po svoj prilici nastupiti u momentano najjačem sastavu: Bašić, Batinica, Erak, Blažević, Iljadica, Tambaća, Zorić, Bego, Đurić, Tedling i Stošić. Utakmica će se odigrati na igralištu u Mandalini, s početkom u 16 sati. Sat ranije prijevoz do igrališta vršit će autobusi Autotransportnog poduzeća.

»SIBENSKI LIST«
organ Socijalističkog saveza
radnog naroda za grad i kotar
Šibenik

Uredništvo, štamparsko poduzeće
»Štampa«

Glavni
i odgovorni urednik
NIKOLA BEGO

Tekući račun: Narodna banka
Šibenik broj 591—T—292

Rukopisli se ne vraćaju.

Pretplata za tri mjeseca Din 120.—, pola godine Din 240.—, za 1 godinu Din 480.—.